Gemeente Midden-Delfland
Anna van Raesfeltstraat 37, Postbus 1, 2636 ZG Schipluiden
T (015) 380 41 11, F (015) 380 99 92
E gemeente@middendelfland.nl, I www.middendelfland.nl
cittaslow

Datum	16 november 2023
Nummer	2023-14-05 c
Datum commissievergadering	28 november 2023
Datum raadsvergadering	12 december 2023

Oplegger

Zaaknummer	520745
Onderwerp	Aanwijzing Stichting WOS als DAEB
Portefeuillehouder	A.P.J. van Hemmen
Uiterste behandeldatum (met toelichting)	12-12-2023 Gelijke behandeldatum met gemeente Westland en vaststelling in belastingjaar 2023, in verband met rapportage aan Europese Commissie.
Eerdere besluitvorming	Aanwijzen WOS als lokale publieke media-instelling. Raad 4 juli 2023, agendapunt 5b
Samenvatting voorstel	De gemeenten Maassluis, Midden-Delfland en Westland verstrekken aan de Stichting WOS diverse subsidies. Het totaal aan ontvangsten door de WOS overstijgen de Europese drempelbedragen voor staatsteun. Om te zorgen dat de financiële bijdragen rechtmatig worden besteed aan de publieke media-activiteiten is het advies de Stichting WOS aan te wijzen als DAEB (Dienst van Algemeen Economisch Belang). Deze aanwijzing geldt voor de periode waarvoor door het Commissariaat voor de Media aan de WOS een zendmachtiging is afgegeven. Met de aanwijzing is het verlenen van de financiële bijdrage aan de WOS rechtmatig.
Beslispunten	De gemeenteraad besluit om met vaststelling van het concept besluit de publieke media-activiteiten van de Stichting WOS aan te wijzen als DAEB (Dienst van Algemeen Economisch Belang).
Bijlage(n)	Concept raadsbesluit tot aanwijzing WOS als DAEB Aanwijsbesluit Commissariaat voor de Media WOS als lokale publieke media-instelling
Advies commissie	De commissie stemt in met het voorstel en geleidt het als een hamerstuk door naar de raad. Graag wordt de raad geïnformeerd over de stand van zaken subsidiëring WOS.

Raadsbesluit	o Akkoord / o Niet akkoord	
	Opmerking:	
	Datum van besluit gemeenteraad: 12 december 2023	
	A. de Vos griffier	Drs. A.P.J. van Hemmen voorzitter

Inleiding

De Stichting WOS is voor een periode van zes jaar door het Secretariaat voor de Media aangewezen als lokale publieke media-instelling. Om de activiteiten die verbonden zijn aan de aanwijzing uit te voeren ontvangt de WOS van diverse overheden financiële bijdragen. Deze gezamenlijke bijdragen overstijgen de Europese drempelbedragen voor de de-minimisregeling. Hierdoor is aanvullende besluitvorming nodig om te voorkomen dat sprake is van ongeoorloofde staatssteun en de stichting de ontvangen overheidsbijdragen inclusief rente moet terugbetalen.
Het is daarom noodzakelijk de activiteiten van de Stichting WOS aan te wijzen als een DAEB (Dienst van Algemeen Economisch Belang) op grond van de Verordening (EU) nr 360/212 (vrijstellingsverordening de-minimissteun diensten algemeen economisch belang L114/8). Dit is een compensatieverordening waarmee overheden bij marktfalen economische diensten kunnen compenseren, wanneer dit in het publieke belang wenselijk is.

Beoogd maatschappelijk effect

Zorgen voor een transparante en rechtsgeldige verantwoording van het gebruik van publieke middelen.

Argumenten

1.1. De WOS verricht economische activiteiten

Overheidsbijdragen voor het waarborgen van een publieke dienst dienen als economische activiteit te worden beschouwd, indien dergelijke activiteiten ook als economische dienst door de markt aangeboden kunnen worden. Voor media-uitzendingen is dat het geval. Bij marktfalen kan de overheid voor het waarborgen van de publieke dienstverlening rechtmatig een financiële bijdrage verstrekken om dit marktfalen te compenseren. Het publieke belang vloeit rechtstreeks voort uit artikel 2.1, eerste lid, van de Mediawet 2008. (*citaat wet:* Er is een publieke mediaopdracht die bestaat uit het op landelijk, regionaal en lokaal niveau verzorgen van publieke mediadiensten door het aanbieden van media-aanbod dat tot doel heeft een breed en divers publiek te voorzien van informatie, waaronder journalistieke inhoud, cultuur en educatie, via alle beschikbare aanbodkanalen). De methode om te komen tot geoorloofde staatssteun is de publieke media-activiteiten aan te wijzen als DAEB. De verleende staatssteun moet dan 2-jaarlijks achteraf bij de Europese Commissie worden gemeld.

1.2 Het aanwijzingsbesluit is een uitwerking van de Europese regelgeving

In de EU-vrijstellingsverordening zijn de bepalingen opgenomen wanneer de bijdragen aan een DAEB zijn vrijgesteld van voorafgaande melding bij de Commissie. In het aanwijzingsbesluit zijn deze voorwaarden uitgewerkt, kort samengevat:

a. de inhoud en duur van de publieke dienstverplichtingen;
b. de betrokken onderneming en het grondgebied van de aanwijzing;
c. de aard van de bijzondere en algemene rechten die aan de onderneming zijn toegekend;
d. de parameters voor de berekening, de controle, herziening en compensatie van de overheidsbijdragen;
e. de regeling om overcompensatie te voorkomen en terugbetaling van te veel ontvangen bijdragen.

1.3 De WOS hanteert een kostentoerekeningssystematiek en gescheiden boekhouding

Uit het aanwijzingsbesluit vloeien op grond van de Europese regels administratieve verplichtingen voort. Op basis van onderdeel 63 van de Europese Omroepmededeling gelden voor de verantwoording en de inrichting van de boekhouding algemene transparantievereisten. Dit houdt in een gescheiden boekhouding tussen inkomsten en uitgaven, die verband houden met de diensten op grond van de DAEB, en overige inkomsten en uitgaven. Kosten en opbrengsten moeten consequent toegepast en objectief te rechtvaardigen toegerekend worden via de kostprijsadministratie. Deze beginselen van de gescheiden boekhouding zijn duidelijk vastgelegd in de administratie. In technische zin kan de WOS hier aan voldoen, maar blijft wel een administratieve last. De verantwoording op grond van deze financiële administratie is daarbij wel volledig te gebruiken als verantwoording over de gemeentelijke financiële bijdragen, waardoor een dubbele verantwoording wordt vermeden.

Kanttekeningen

2.1 Bijdrage Midden-Delfland overschrijdt niet de Europese drempels
Onze huidige bijdrage aan de WOS blijft onder de Europese drempelbedragen voor staatssteun. Een aanwijzing is wenselijk, daar de WOS alle overheidsbijdragen over drie belastingjaren bij elkaar moet optellen. Hiermee draagt de Midden-Delflandse bijdrage bij aan de overschrijding van de de-minimisbijdrage van € 200.000,- en DAEB-de-minimisbijdrage van € 500.000,-.

2.2 Terugwerkende kracht van aanwijsbesluit is wenselijk
De aanwijzing als DAEB is juridisch gekoppeld aan de zendmachtiging voor de gemeenten Maassluis, Midden-Delfland en Westland die door het Commissariaat van de Media is verleend. Daarom is aan het besluit tot aanwijzing als DAEB terugwerkende kracht gekoppeld, zodat de reguliere financiële bijdragen over 2023 ook binnen de regels voor geoorloofde staatssteun vallen.

2.3 Aanwijzing DAEB staat los van besluitvorming extra subsidie WOS
De WOS heeft eerder dit jaar een extra subsidie aangevraagd om de huidige status te behouden om toe te kunnen treden tot het nieuwe landelijke mediabestel. Over de beoordeling van dit subsidieverzoek zijn de drie gemeenten met elkaar in gesprek. Het gaat hierbij om een beoordeling en bepalen van een gezamenlijk standpunt over welke voorwaarden door de WOS ingevuld moeten worden om toe te kunnen treden tot het landelijk mediabestel en in hoeverre deze extra kosten door de lokale overheden bekostigd dienen te worden. De huidige extra kosten worden deels veroorzaakt doordat het Rijk al langer werkt aan een nieuw nationaal mediabeleid, maar dit door opeenvolgende kabinetten is vertraagd en uitgesteld. Op instigatie van de gemeente Westland is in oktober 2023 een brief aan de vaste Kamercommissie gestuurd waarin deze problematiek aan de orde is gesteld. Hierop is een kamerbreed gedragen motie aangenomen die de staatssecretaris oproept een gesprek met de WOS en gemeente Westland te organiseren met als insteek een oplossing voor de financiële problematiek die wordt veroorzaakt door de voorfinanciering die moet worden gedaan om in te kunnen stromen bij het nieuwe nationale mediabeleid voor lokale omroepen. Wij wachten eerst op een uitkomst van de onderlinge gesprekken en het overleg met het Rijk voordat wij een standpunt innemen op het verzoek van de WOS voor een extra subsidie.

2.4 Risico's zijn relatief beperkt
Met het aanwijzen van een DAEB wordt geregeld dat de financiële bijdragen aan de WOS rechtmatig worden toegekend. Verantwoording vindt plaats op de totaal toegekende bijdragen en niet op detailniveau van de publieke dienstverlening. Bij de verantwoording kan de Europese Commissie vragen om nadere details of de boekhouding. In de praktijk gebeurt dit alleen als sprake is van klachten uit de markt. Indien echter geen aanwijzing als DAEB plaatsvindt, zijn de overheidsbijdragen ongeoorloofd en moet de gemeente de verstrekte bijdragen inclusief rente terugvorderen. Consequentie hiervan is een faillissement van de Stichting WOS. Gevolg hiervan is dat de gemeente dan niet meer kan voldoen aan de taakstelling uit de Mediawet 2008 om zorg te dragen voor een lokale publieke media-instelling.

Financiën
Aan dit voorstel zijn op dit moment geen financiële consequenties verbonden.

Communicatie en participatie
Voorstel is meegedeeld aan de Stichting WOS. Is uitvoering van wettelijke verplichting, waardoor geen ruimte aanwezig is voor een inhoudelijke participatie op aanwijzing als DAEB.

Vervolgstappen
Publicatie van aanwijzingsbesluit.
Overleg met de gemeenten Maassluis en Westland en de Stichting WOS over verzoek aanvullende financiële bijdragen.

Reactie college op commissiebehandeling

Overleg met rijksoverheid
De gemeente Westland heeft aangegeven dat op 7 december een gesprek is gepland met het ministerie OCW, de WOS en de gemeente Westland. Bestuurlijk is hierbij afgesproken dat het Westland ook mede namens Midden-Delfland het woord voert. Dit gesprek is tot stand gekomen na een kamerbreed aangenomen motie, als reactie op de lobbybrief van het Westland, met ondersteuning vanuit Midden-Delfland. Insteek van het gesprek is dat al meerdere jaren gesproken wordt over de overgang naar het nieuwe landelijk mediabestel. De WOS heeft zich hier met extra subsidie tijdig op voorbereid en de noodzakelijke investeringen in technische apparatuur en personeel gedaan.

Voortgang subsidietraject
De aanvraag voor 2023 en de nieuwe aanvraag 2024 van de WOS dienen nog inhoudelijk behandeld te worden. Om de aanvraag voor een extra aanvullende subsidie goed te kunnen behandelen is meer informatie nodig. Deze is aan de WOS gevraagd. Verwachting is dat de antwoorden binnenkort ontvangen worden. Met de beantwoording van de vragen en de uitkomst van het overleg met de rijksoverheid kunnen de drie gemeenten in afstemming met elkaar begin 2024 de subsidie aanvraag inhoudelijk behandelen.